

Frilansrapporten 2021

– Skärmfrihetens tid

Skärmfrihetens tid är här

Blickar vi tillbaka några få år dominerades både populärkulturen som samhället i stort av något som påminde om en motrörelse till den uppkopplade världen. Mindfulness nådde folkhemmet, skogsbad blev ett nyord 2017, mobillådan årets julklapp 2019 och uppmaningar om att minska skärmtiden stod högt på agendan bland vuxna och för barn. Den stora trenden stavades **skärmfritt**.

I samband med pandemins intrång fick skärmarna en ny roll och skammen över all skärmtid var ett minne blott, skärmarna blev livsviktiga. För privatpersoner kunde såväl sociala kontakter som arbetet fortgå, företagsledare lyckades upprätthålla organisationer och de digitala arrangemangen gjorde entré. Alltsammans från olika köksbord runt om i Sverige.

I takt med att både arbetstagare och arbetsgivare vant sig vid omställningen och fått upptäcka att det trots allt fungerade bra, upptäcktes även fördelarna med distansarbetet. Ingen pendling till och från jobbet, färre dyra uteluncher och tvättmaskinen som kan jobba parallellt med en själv, för att bara nämna några mindre fördelar. Snart nosade vi även på tankar kring större möjligheter. Borde jag inte lika gärna kunna jobba från sommarstugan? Kanske kan jag bredda min kundkrets till hela Sverige? Världen? Är det till och med möjligt att flytta utomlands och behålla mitt jobb? Vi fick vittring på frihet och vi kommer inte att återgå till arbetslivet innan pandemin.

Frilansare har sedan många år applicerat den här typen av geografiskt fritt arbete, åtminstone till en viss del. Nu pekar det mesta på att stora delar av omvärlden följer efter och vill ha sin bit av frihetskakan, vilket tack vare skärmarna är fullt möjligt.

En omställning på arbetsmarknaden tar tid och friheten att få jobba var man vill kan fortfarande kännas osannolik, men pandemin har visat på vikten av digital närhet framför geografisk närhet. Det är det som är **skärmfrihet**.

Michael Sundquist
VD, Cool Company

I den här rapporten har vi kartlagt hur svenskarna generellt tänker och resonerar kring det fria arbetslivet i allmänhet, och frilanslivet i synnerhet. Tillsammans med allmänhetens röst har vi dessutom gjort vår största undersökning någonsin bland dem som redan arbetar som frilansare och konsulter - människor som erfar det fria arbetslivet tack vare skärmfriheten.

Några speciellt intressanta upptäckter

Ja, visst har hemmakontoren satt spår och framförallt skapat mersmak att själv få välja varifrån man arbetar. Till och med frilansarna, som i teorin var "fria" redan innan upplever att acceptansen för skärmfriheten har ökat, och allmänheten håller med. Tiden i kontorsstolen i stan, med en resa under semestern, är förbi.

Ungefär så kan resultaten av undersökningen sammanfattas. Här är ett urval av intressanta siffror.

- **Fler svenskar är positiva till frilans än tidigare.** Svenskarnas inställning till frilans som arbetsform är övervägande positiv (54%) och har ökat sedan förra året. I Frilansrapporten 2020 uppgav 49 procent av svenskarna att de är positiva till arbetsformen.
- **Varannan anställd är sugen på att frilansa i framtiden.** Speciellt positiva är boende i storstäderna, hela 54 procent av boende i Göteborg, Stockholm och Malmö svarar att de kan tänka sig frilansa i framtiden.
- **Hybridkontor står högst upp på önskelistan bland svenskarna,** framöver vill 55 procent helst blanda kontor eller motsvarande med egen vald plats t.ex. hemmakontor.
- **Fler än 6 av 10 upplever en större skärmfrihet idag än innan pandemin.** Störst skärmfrihet känner kvinnorna, hela 68 procent känner en större frihet att jobba varifrån de vill.
- **58 procent vill ta med sig jobbet på en längre resa eller en flytt utomlands för en tid.** Bland unga i åldrarna 18-29 år är viljan som störst, 69 procent uppger att de skulle vilja åka iväg och distansjobba genom skärmen.
- **Pandemin har bäddat för frilansarnas frihet.** 66 procent av frilansarna upplever att skärmfriheten ökat i samband med pandemin.
- **Frilansarna har stark tilltro till frilansbranschens roll på arbetsmarknaden.** En stor majoritet, 80 procent, tror på frilansande som ett sätt att få fler i arbete.

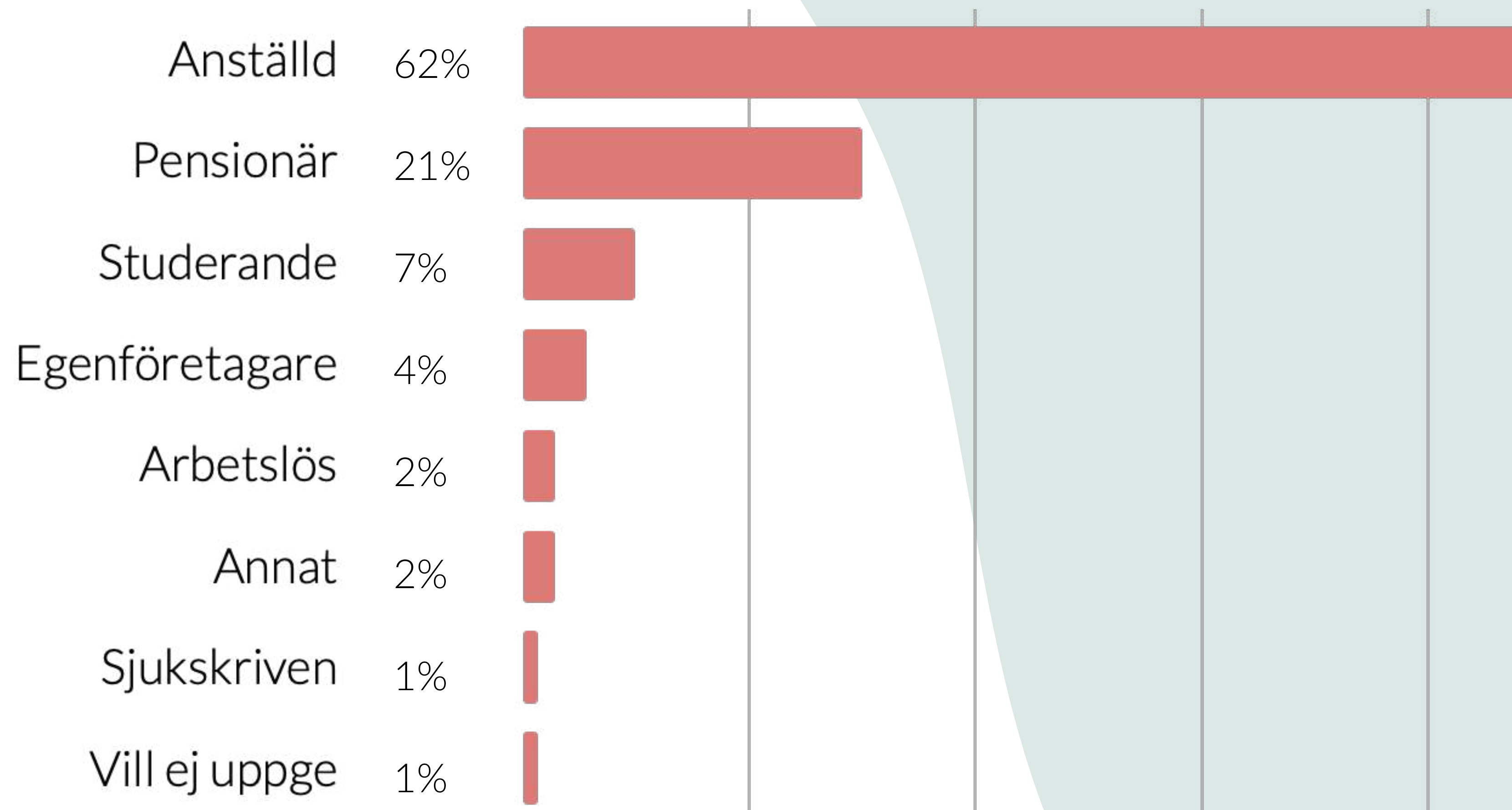
Del 1

Vad tycker
allmänheten?

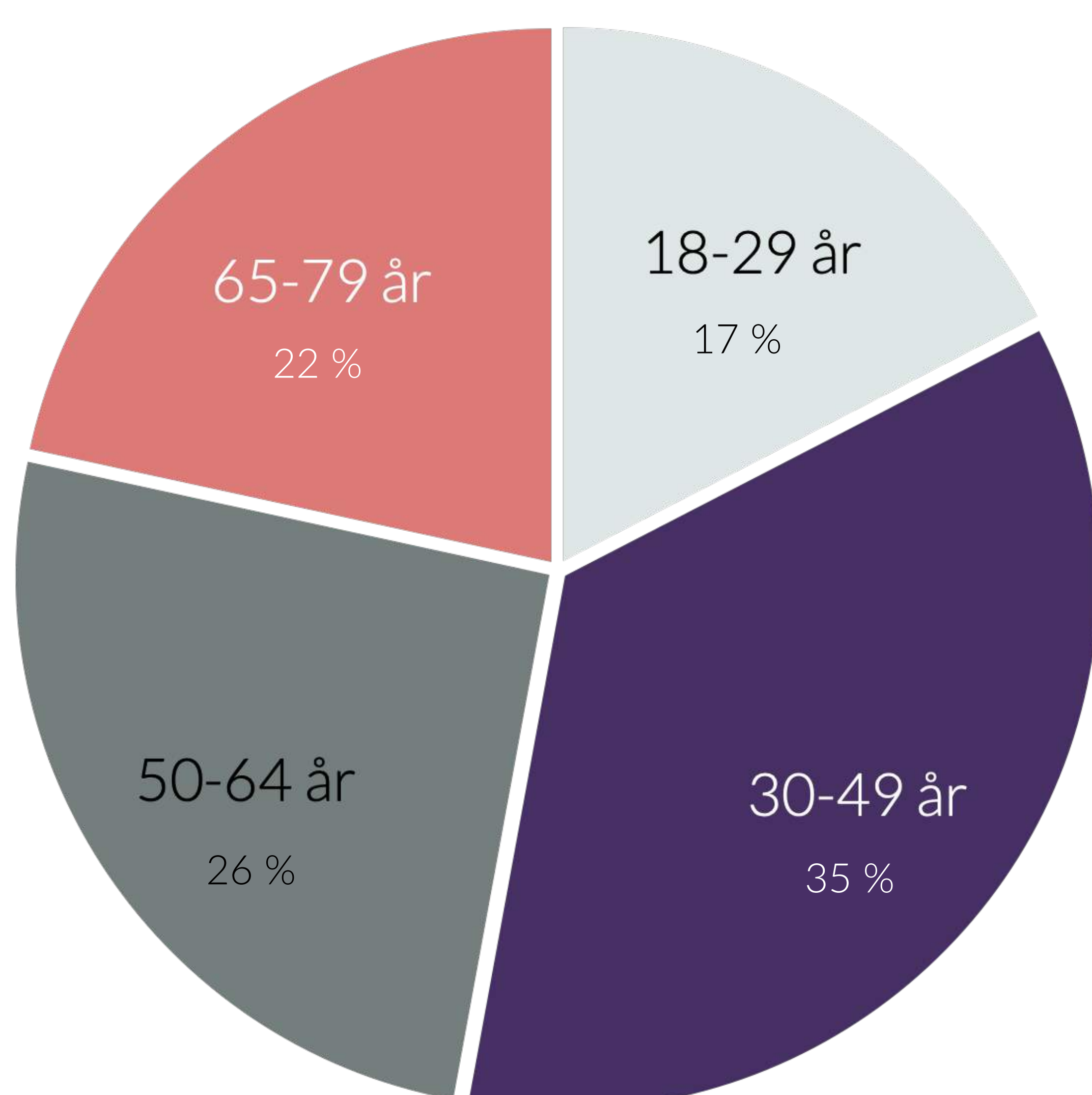
Om undersökningen bland allmänheten

Undersökningen genomfördes i Kantar Sifos webbpanel mellan den 18 och 21 juni 2021. Totalt genomfördes 1 092 intervjuer med den svenska allmänheten, det vill säga personer 18–79 år.

De intervjuades huvudsakliga sysselsättning

Åldersfördelning bland de intervjuade

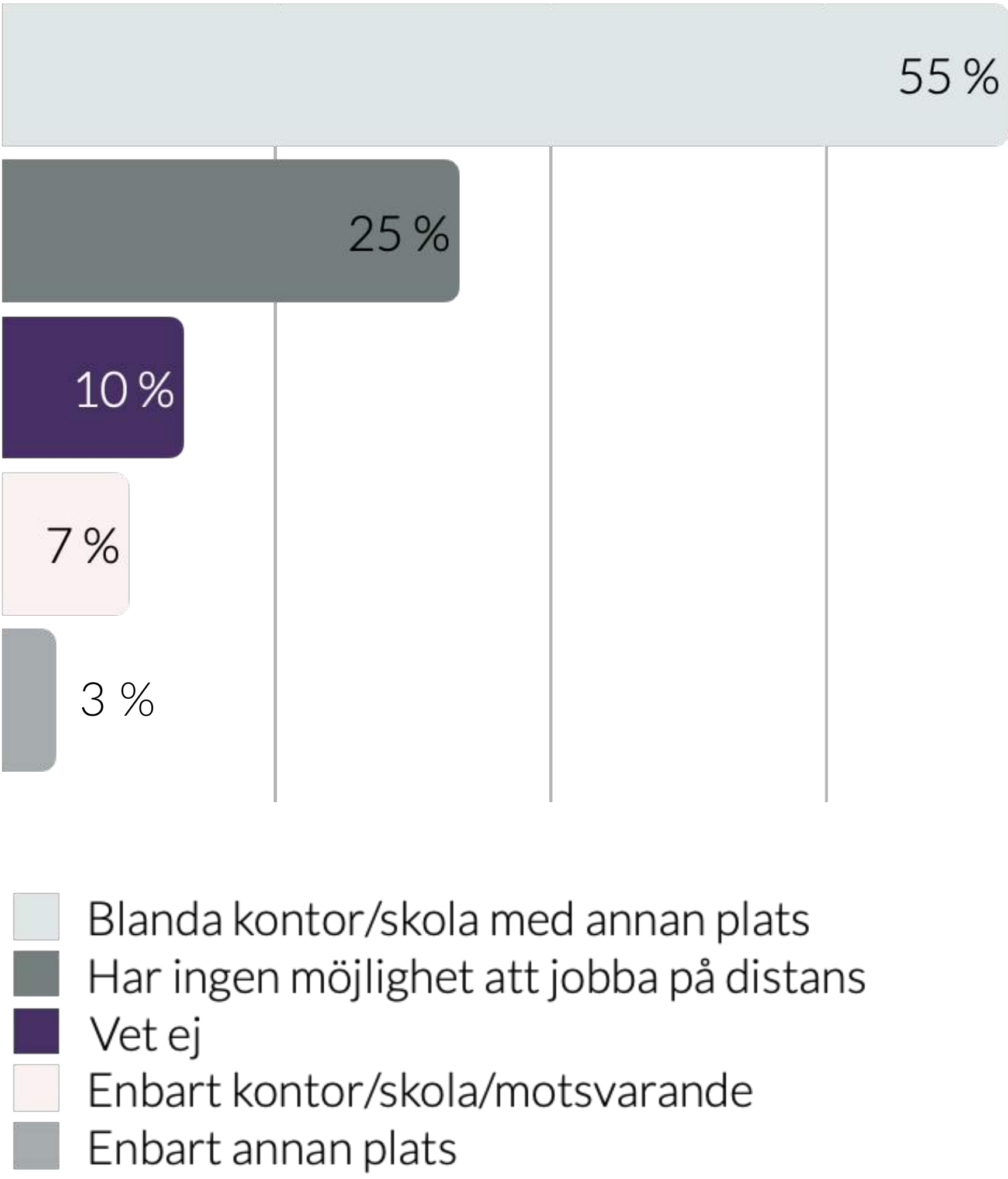

Hybridkontor högst upp på önskelistan

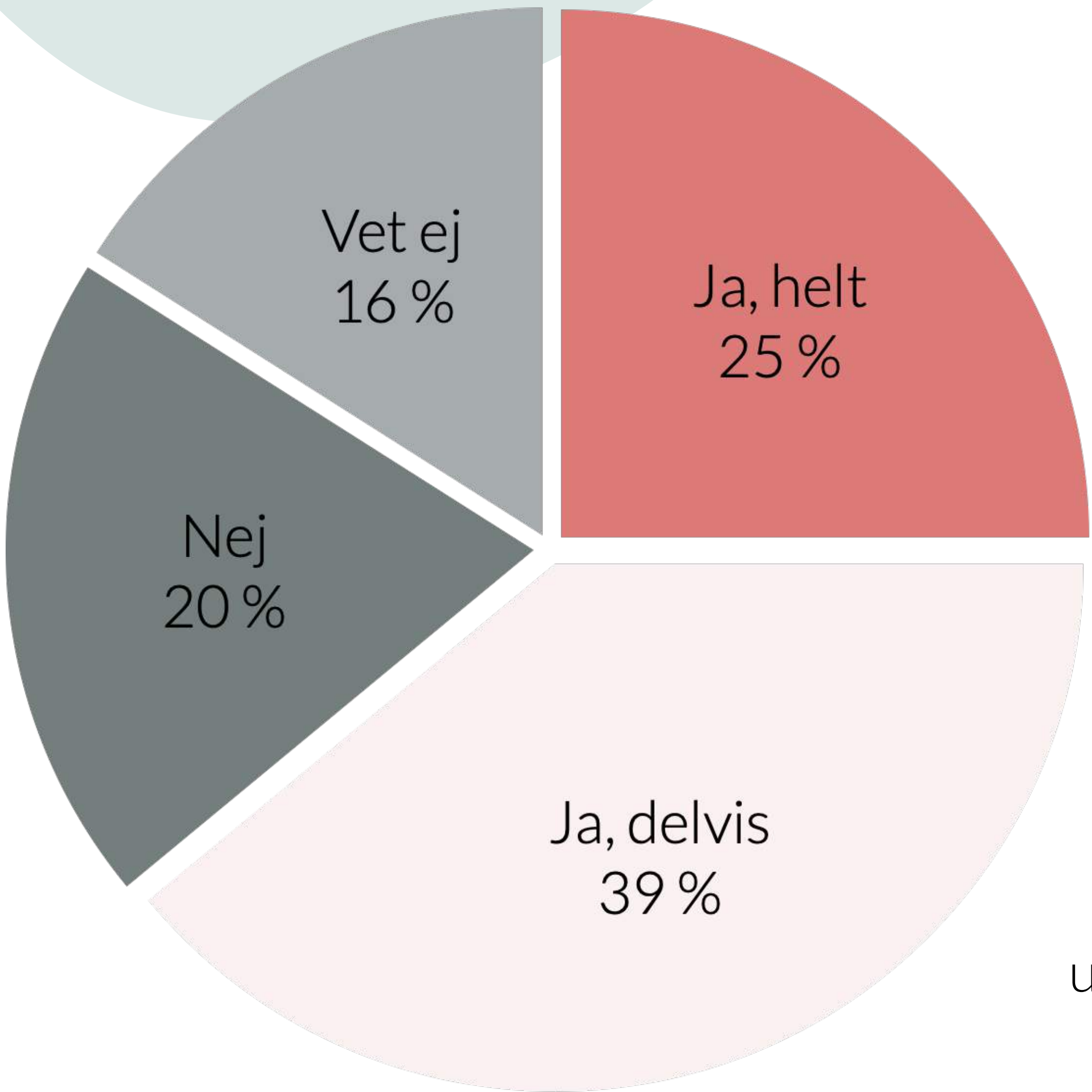
1. Var skulle du helst vilja jobba/studera när pandemins begränsningar upphört?

Många har arbetat utanför sin vanliga arbetsplats i nära ett och ett halvt år, vilket satt sina tydliga spår. Men det är nödvändigtvis inte ett konstant distansarbete som svenskarna önskar sig.

När svenskarna tänker på hur de helst hade velat ha sin arbetssituation när pandemin inte längre begränsar svarar flest (55%) att de vill blanda kontor eller motsvarande med en andra plats t.ex. hemmakontor. Enbart sju procent uppger att de helst enbart vill arbeta från den fysiska arbetsplatsen, och tre procent skulle vilja fortsätta att jobba helt utanför kontoret även framöver.

Fler än 6 av 10 upplever skärmfrihet

2. Upplever du en större frihet att arbeta/studera varifrån du vill rent geografiskt idag, jämfört med innan pandemin?

Stängda arbetsplatser och skolor under pandemin skapade stora utmaningar för många. Men det skapade även mer geografisk frihet och möjligheter för många individer tack vare att arbetet kunde fortgå på distans tack vare dator, mobil och annan teknik - skärmfrihet.

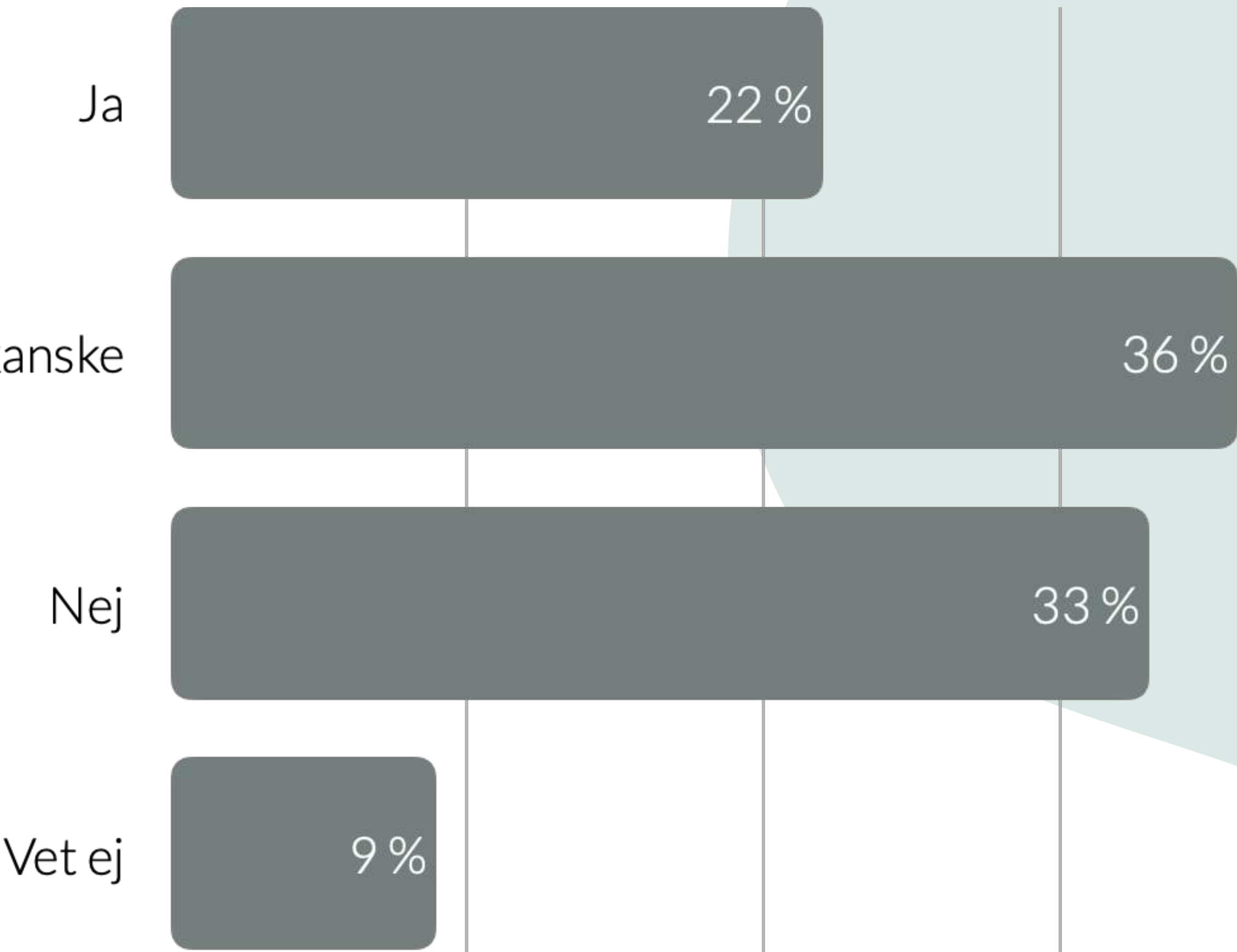
Hela 64 procent av svenskarna upplever idag en större frihet att arbeta eller studera varifrån de vill jämfört med innan pandemin. Även bland frilansarna uppger 66 procent en större skärmfrihet idag (se sida 15)

7 av 10 (68%) av kvinnor i åldrarna 30-49 år upplever större skärmfrihet, och känner en större frihet att arbeta varifrån de vill rent geografiskt idag, än innan pandemin. Enbart 20 procent upplever ingen större skärmfrihet.

Livet som digital nomad lockar nära 6 av 10 svenskar

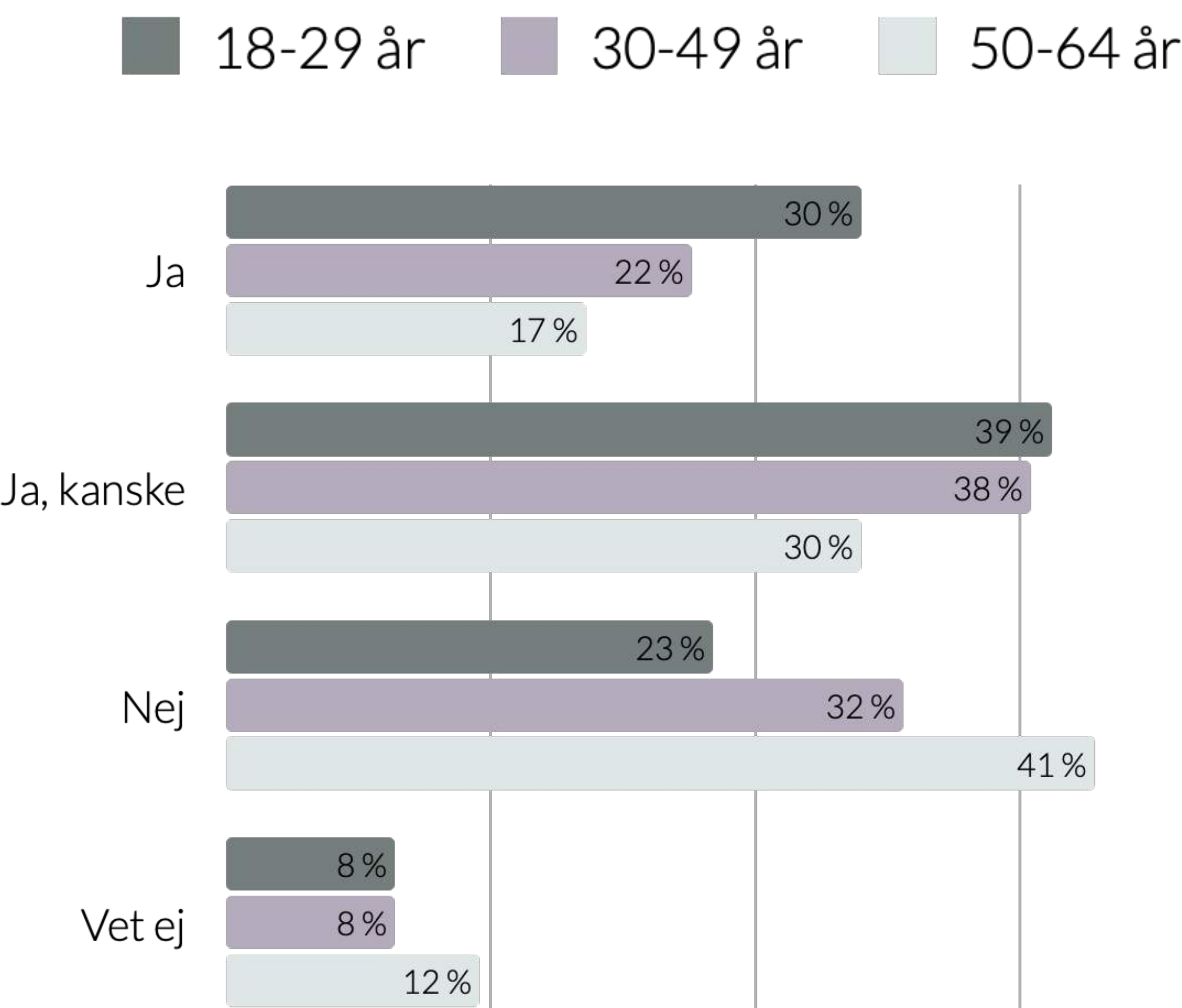
3. Skulle du vilja göra en längre resa eller flytta utomlands en tid, och samtidigt jobba/studera på distans?

Skärmfriheten (att kunna leva och jobba varifrån man vill tack vare skärmen) under pandemin har möjliggjort för många att t.ex. nyttja sommarstugan mer eller hälsa på en familjemedlem en längre tid. Nära 6 av 10 svenskar (58%) är dessutom sugna på att göra en längre resa eller flytta utomlands en period och samtidigt jobba på distans, likt hur traditionellt frilansande digitala nomader lever. Bland frilansare svarar 77 procent att de nog skulle vilja testa livet som digital nomad (se sida 16).

Bland unga i åldrarna 18-29 år är viljan som störst, 69 procent uppger att de skulle vilja åka iväg på antingen resa eller en flytt och distansjobba genom skärmen.

Rent geografiskt är det Stockholmsområdet som sticker ut där 68 procent skulle vilja göra en längre resa/flytta utomlands en period och samtidigt jobba eller studera på distans.

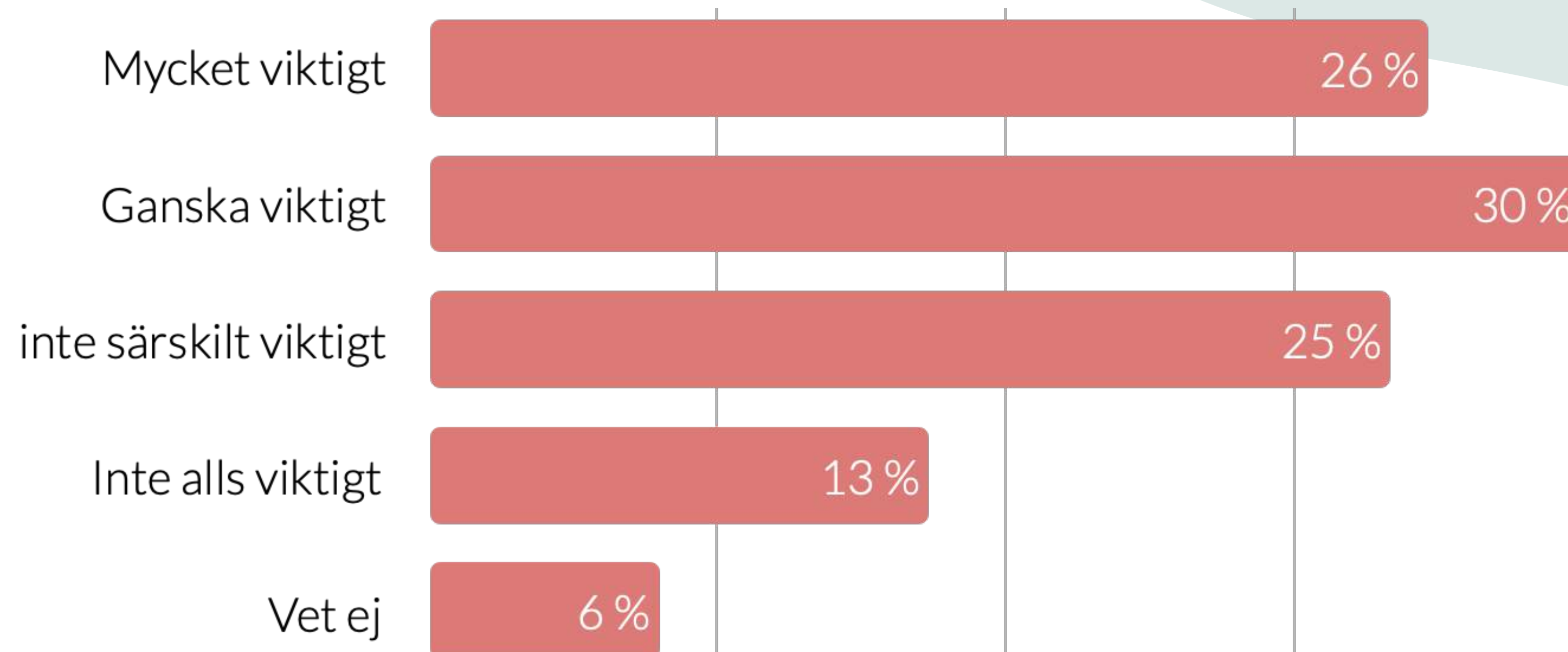

Majoriteten har fått mersmak på frihet

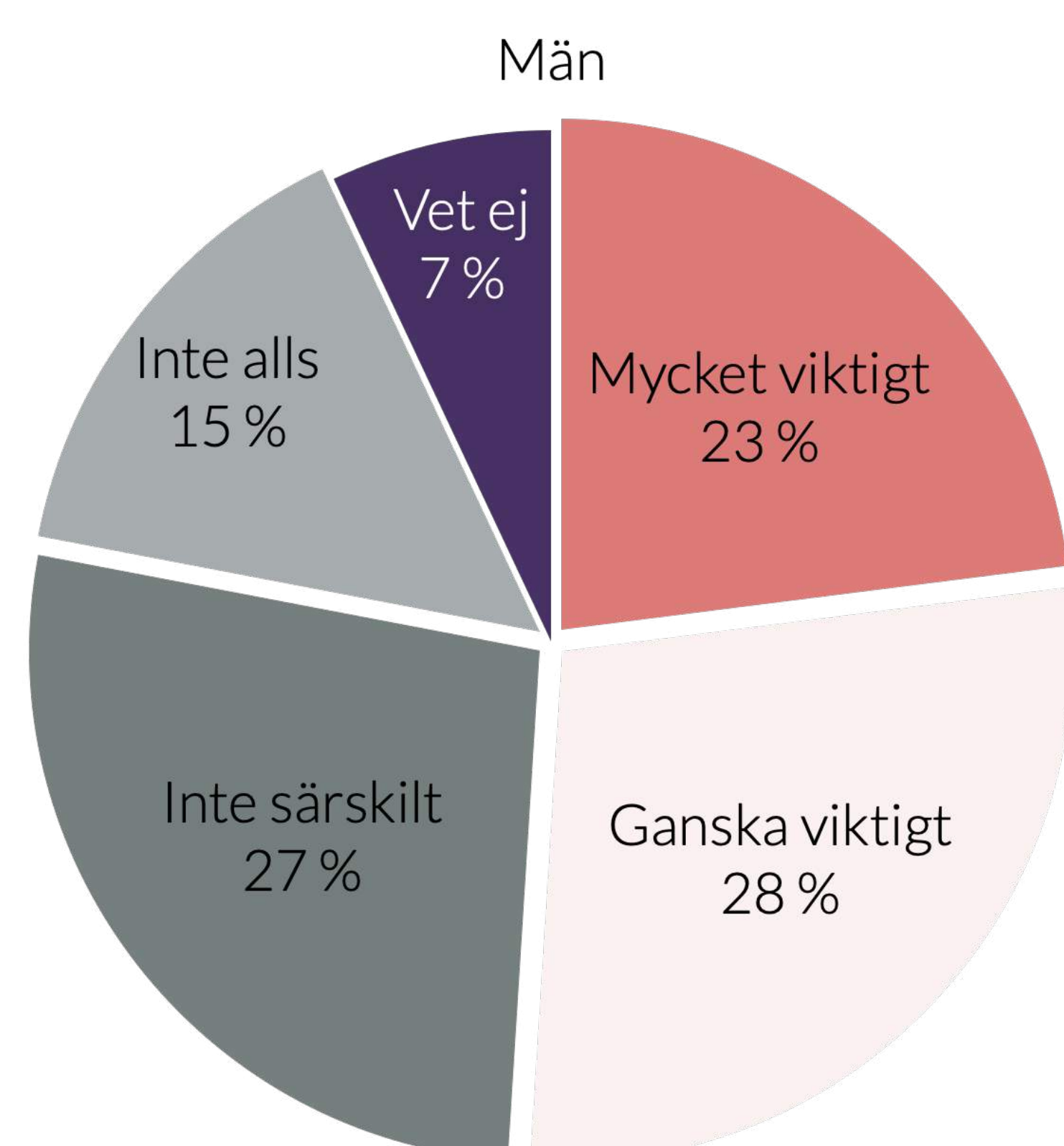
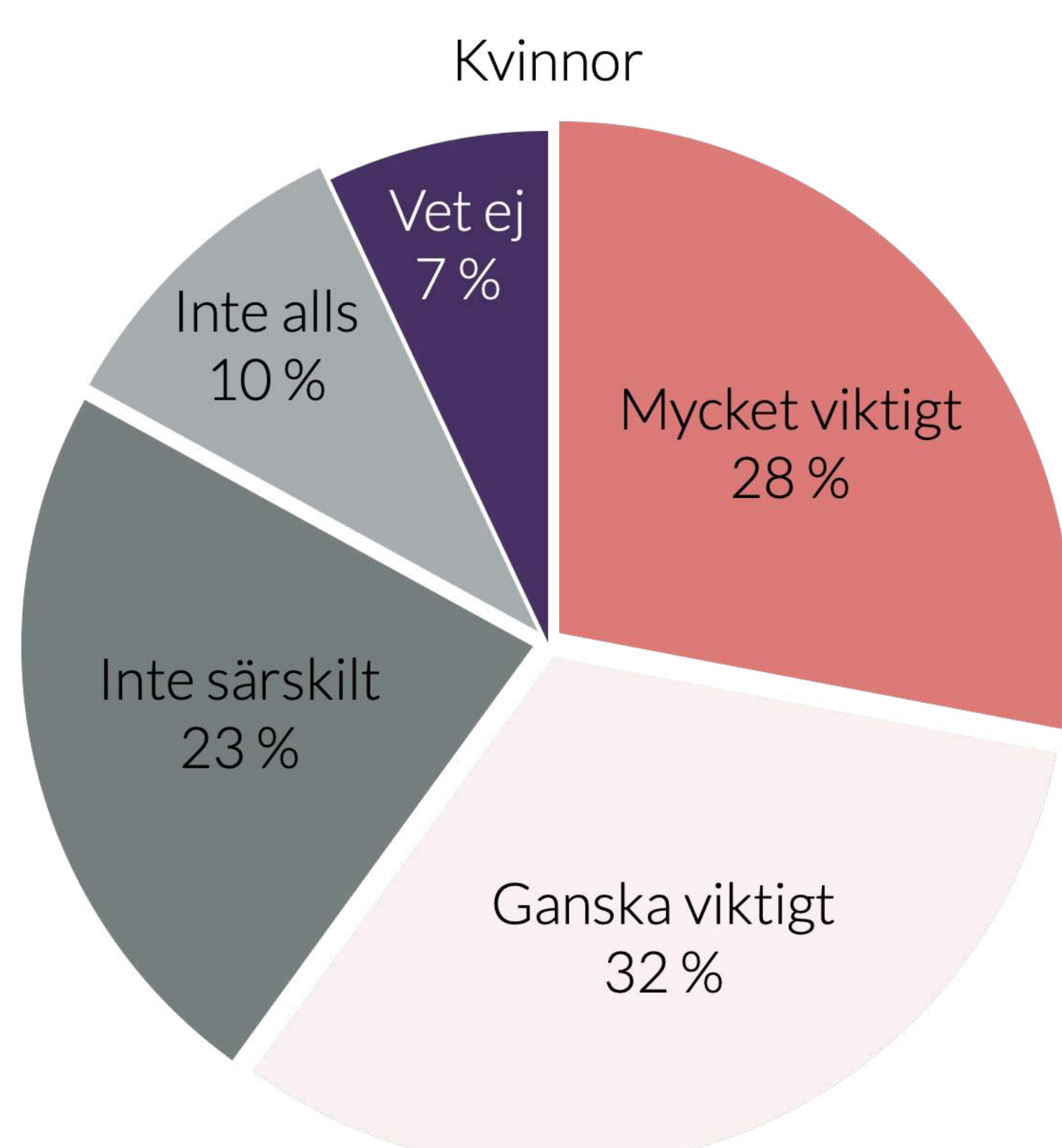
4. Hur viktigt är det för dig att din arbetsgivare/uppdragsgivare tillåter att du jobbar utanför den fysiska arbetsplatsen, eller motsvarande?

Till syvende sist är det upp till arbetsgivaren, uppdragsgivaren, lärosätet eller motsvarande att sätta riktlinjer för hur den fysiska arbetsplatsen ska eller inte ska nyttjas av de anställda när pandemins begränsningar försvunnit. Men det finns en god poäng för arbetsgivaren att ta hänsyn till den frihet som personal och elever upplevt under hemmakontorets månader.

Fler än varannan svensk (56%) anser att det är mycket eller ganska viktigt att få lov att jobba utanför den fysiska arbetsplatsen framöver. Bland personer i åldrarna 30-49 år uppger hela 62 procent att det är ganska eller mycket viktigt att själv få välja, åtminstone delvis, varifrån man arbetar.

Jämför man män och kvinnor syns markanta skillnader. Bland kvinnor svarar 6 av 10 (60%) att det är viktigt att själv få påverka arbetsplatsen, medan 5 av 10 (51%) män menar att de anser att det är ganska eller mycket viktigt att arbetsgivaren tillåter distansjobb.

Varannan svensk är sugen på att frilansa - speciellt i storstäderna

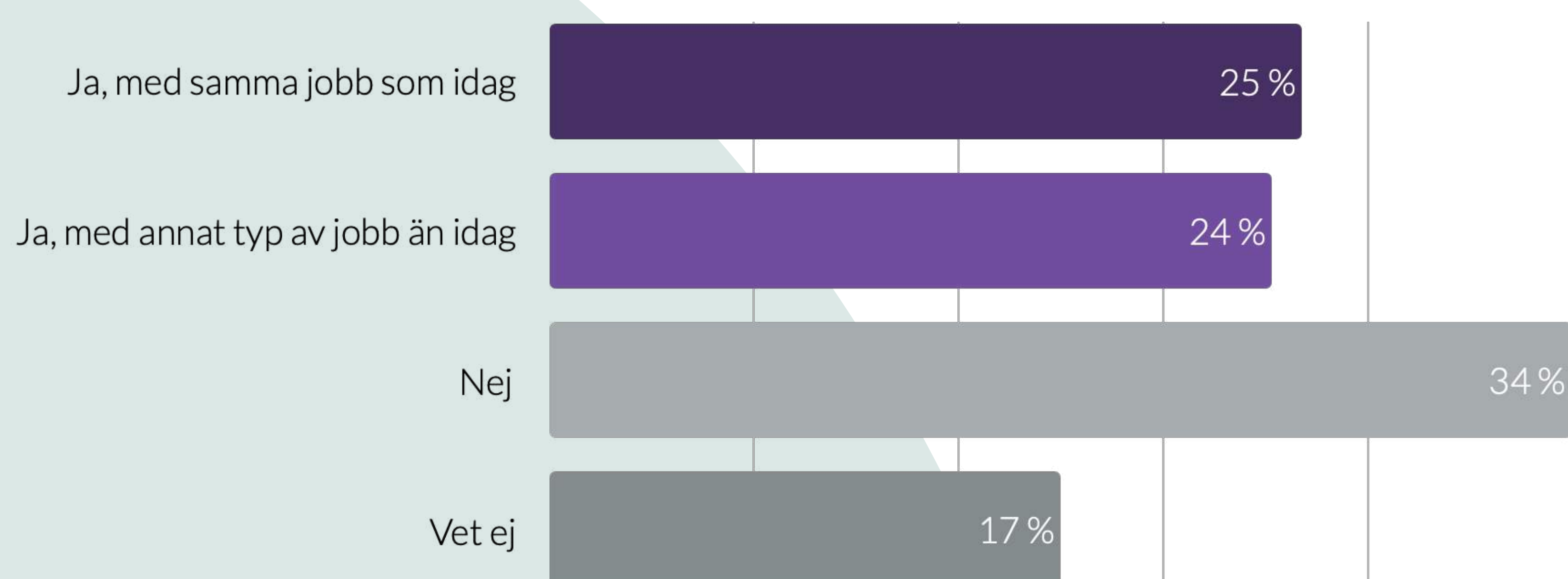
5. Skulle du kunna tänka dig att frilansa i framtiden?

Hela 49 procent av svenskar med en anställning skulle kunna tänka sig att frilansa i framtiden. Vilket är en rejäl ökning på bara ett år. I Frilansrapporten 2020 svarade fyra av tio (40%) att de kan tänka sig att frilansa framöver.

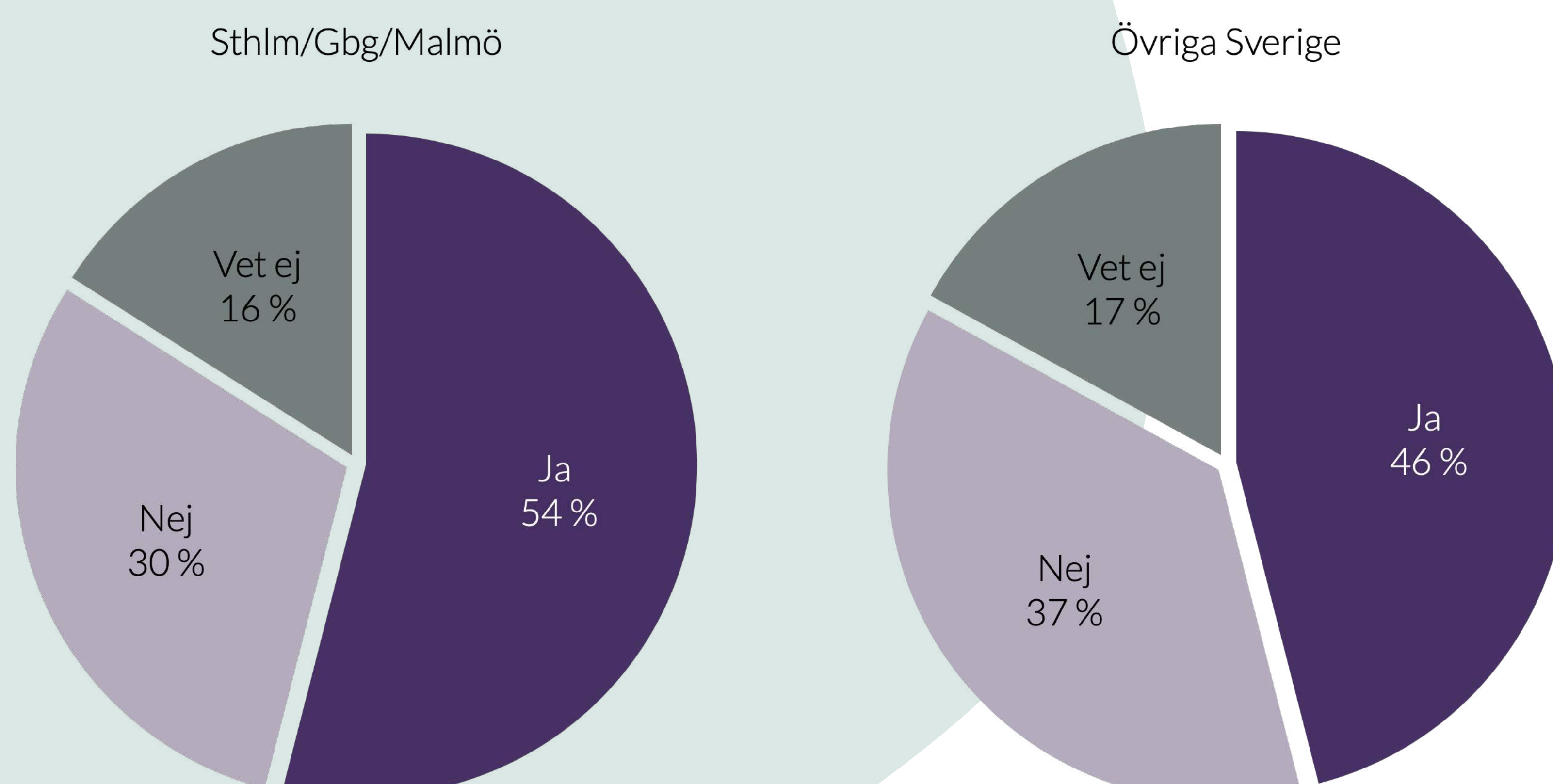
Bland årets svarande som kan tänka sig frilansa uppger hälften (25%) att de skulle vilja jobba med samma sak som idag, fast byta arbetsform från anställd till frilansare. 24 procent skulle hellre vilja sadla om och jobba med något annat som frilansare.

Bland anställda män svarar hela 29 procent att de skulle kunna tänka sig att göra samma jobb som idag, men som frilansare eller konsult.

Även unga i åldrarna 18-29 år med en anställning sticker ut, flest (32%) svarar att de skulle vilja frilansa med en annan typ av jobb än de har idag.

Tittar man på skillnaderna rent geografiskt sticker storstäderna ut jämfört med övriga Sverige. I Stockholm, Malmö och Göteborg uppger 54 procent att de kan tänka sig ett frilansliv, medan övriga Sverige sammanslaget landar på 46 procent.

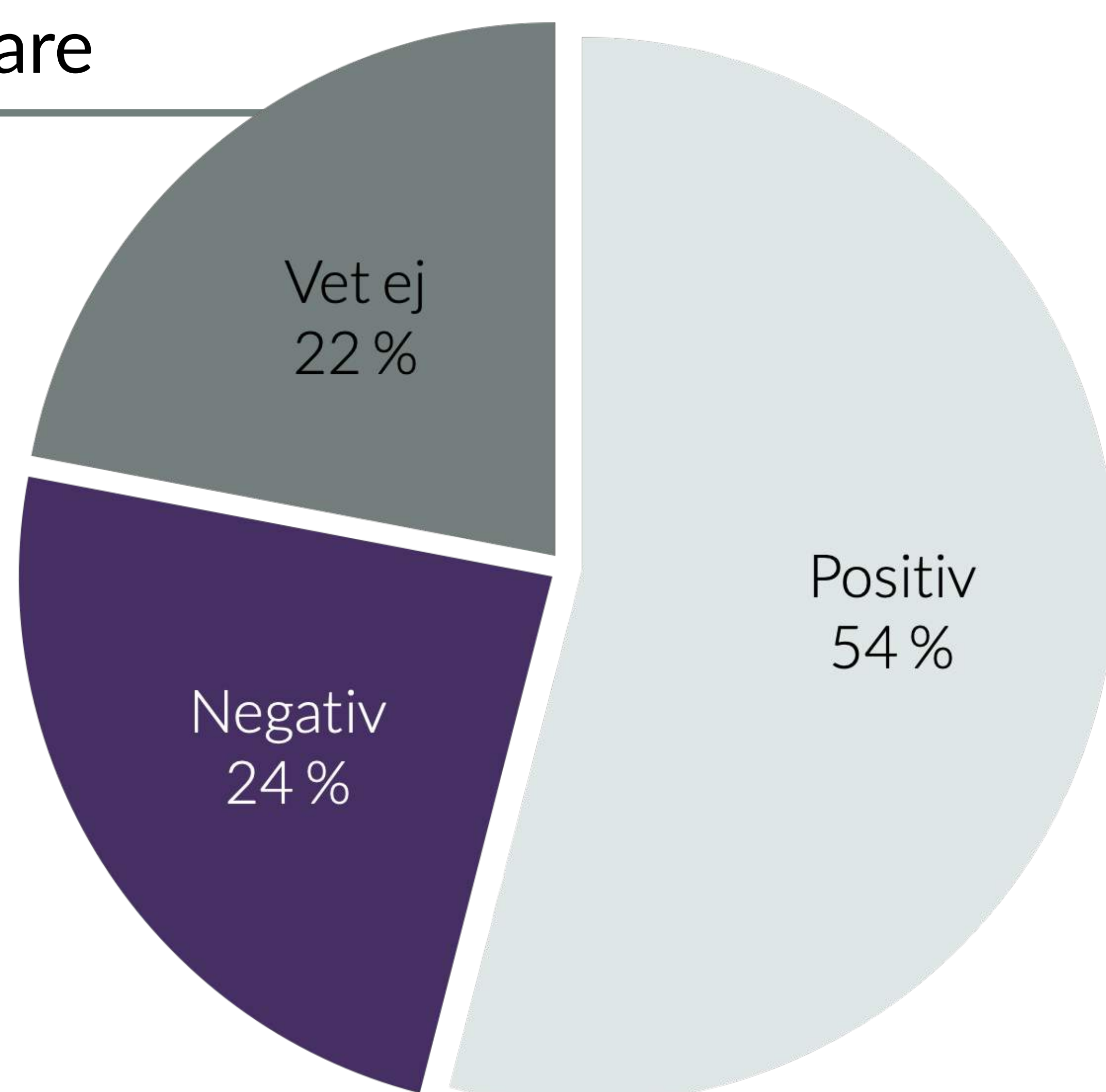

Fler svenskar positiva till frilans än tidigare

6. Är du generellt positiv eller negativ till arbetsformen frilans/konsult?

Svenskarnas inställning till frilans som arbetsform är överhängande positiv (54%) och har ökat sedan förra året. I Frilansrapporten 2020 uppgav 49 procent av svenskarna att de är positiva till arbetsformen.

Unga kvinnor i åldrarna 18-29 år är den grupp där positivismen är som störst (65%) och rent geografiskt är det boende i Malmöområdet där flest är positiva till arbetsformen frilans (63%).

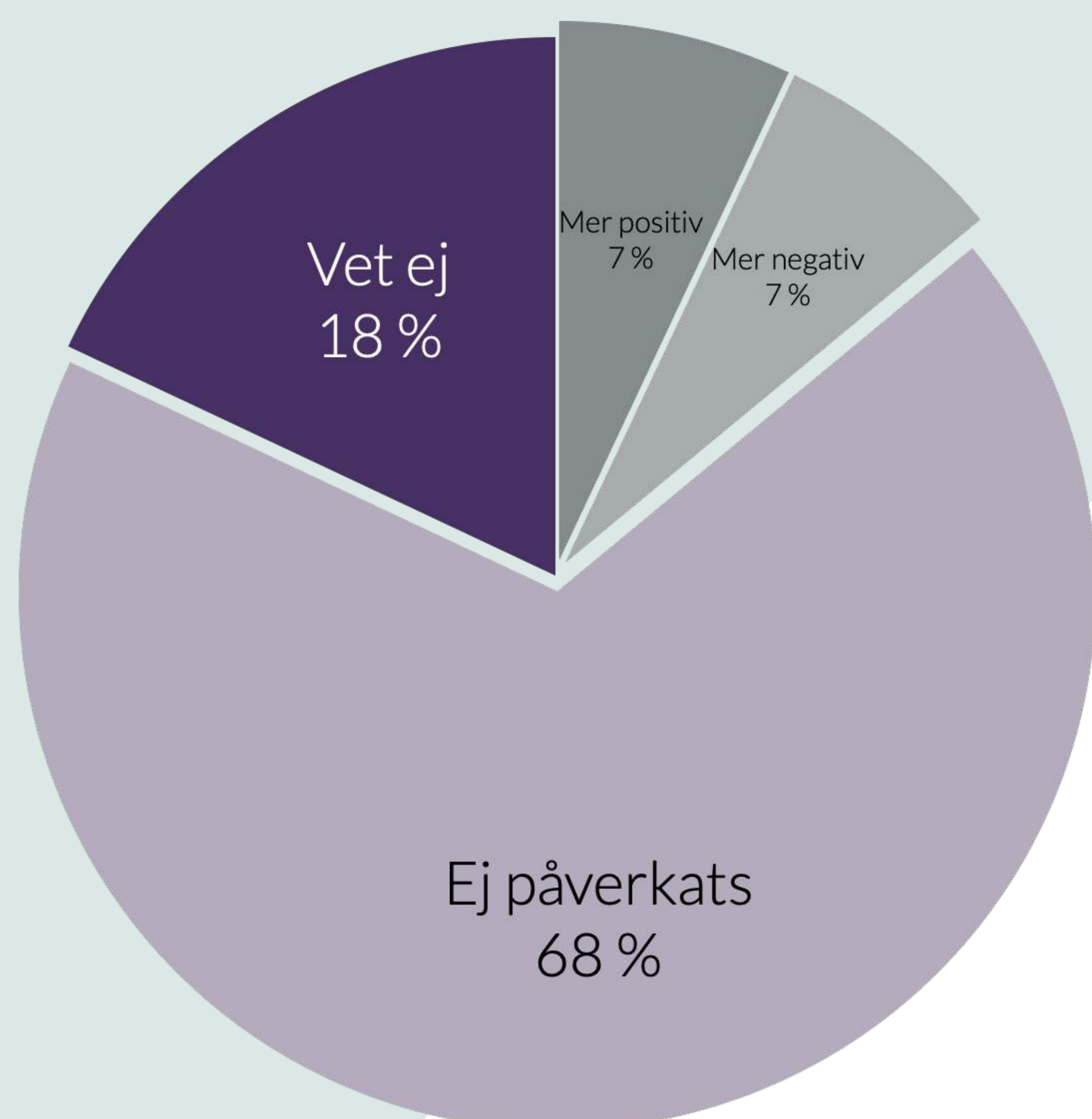

Pandemin påverkar inte inställningen till frilans

7. Har din inställning till frilansande påverkats av coronapandemin?

Nästan en av tio svenskar (7%) har blivit mer positiv till frilans till följd av pandemin, jämfört med 2020 då enbart fyra procent uppgav i Frilansrapporten att pandemin gjort dem mer positiva till frilansande. Samma år uppgav sju procent att de blivit mer negativa till frilans på grund av pandemin, vilket undersökningen visar även i år.

I årets Frilansrapport menar 68 procent av de svarande att deras inställning till frilansande inte påverkats av pandemin.

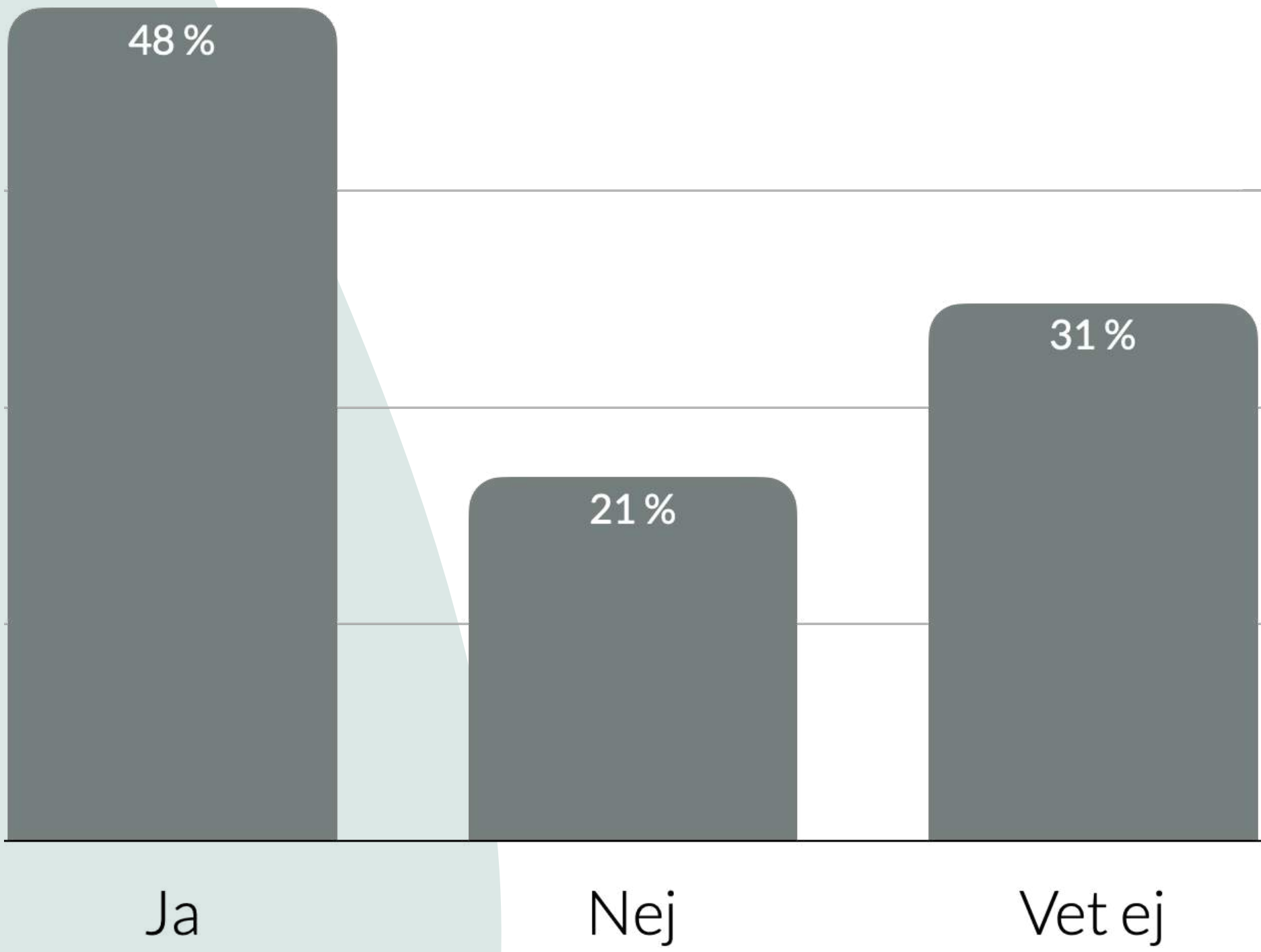

Hög tilltro till frilans för arbetsmöjligheter

8. Anser du att frilansande är ett bra sätt att få fler i arbete?

Nära varannan svensk (48%) anser att frilansande är ett bra sätt att få fler i arbete, vilket är något fler än mätningen i Frilansrapporten 2020 då 44 procent svarade att det är ett bra sätt för att öka sysselsättningen. Bland de som redan frilansar idag instämmer hela 80 procent (se sida 14).

I årets rapport skiljer de unga männen sig något från övriga grupper, 55 procent av män mellan 18-29 år uppger att de tror att frilansande är ett bra sätt för att få fler i arbete. Nära 6 av 10 (57%) har stor tilltro till frilansandet i Västsverige, vilket kan jämföras med totalen där 5 av 10 uppger detsamma.

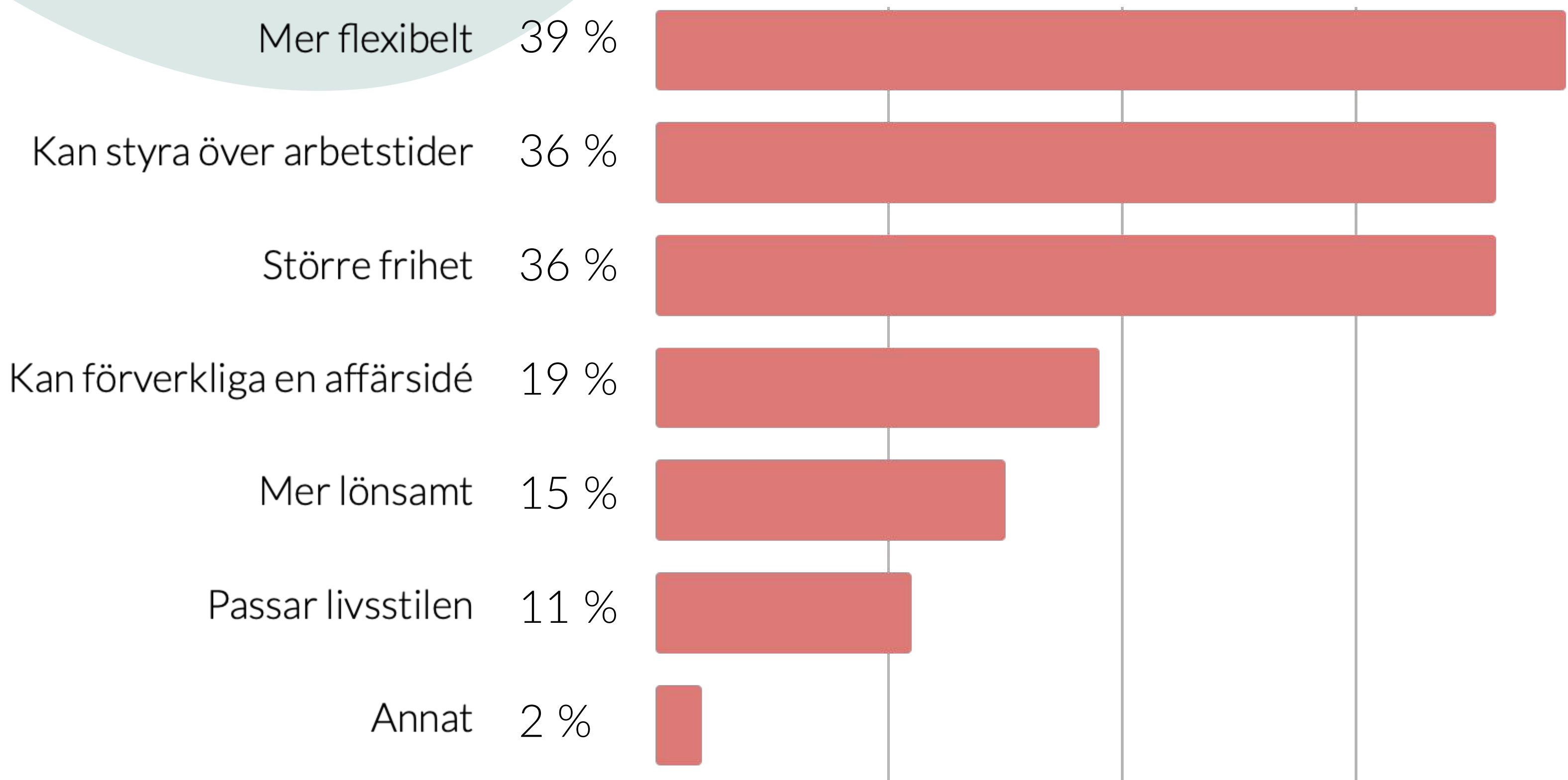

Det flexibla frilanslivet lockar flest

9. Vilka fördelar ser du med att frilansa?

Flexibiliteten mellan arbetsliv och privatliv är det som flest (39%) ser som den stora fördelen med att frilansa. Likaså friheten (36%) och att man kan styra över sina egna arbetstider (36%) hamnar högt upp på topplistan över fördelar med frilanslivet som svenskarna generellt kan se.

Bland enskilt kvinnor svarar en stor andel (41%) att det är möjligheten att styra över sina egna arbetstider som är den största fördelen, jämfört med männen där 32 procent instämmer. Den fördelen som störst andel män främst ser är att frilanslivet är mer flexibelt (36%), likaså svarar flest kvinnor (42%) att flexibiliteten är den främsta fördelen med frilanslivet.

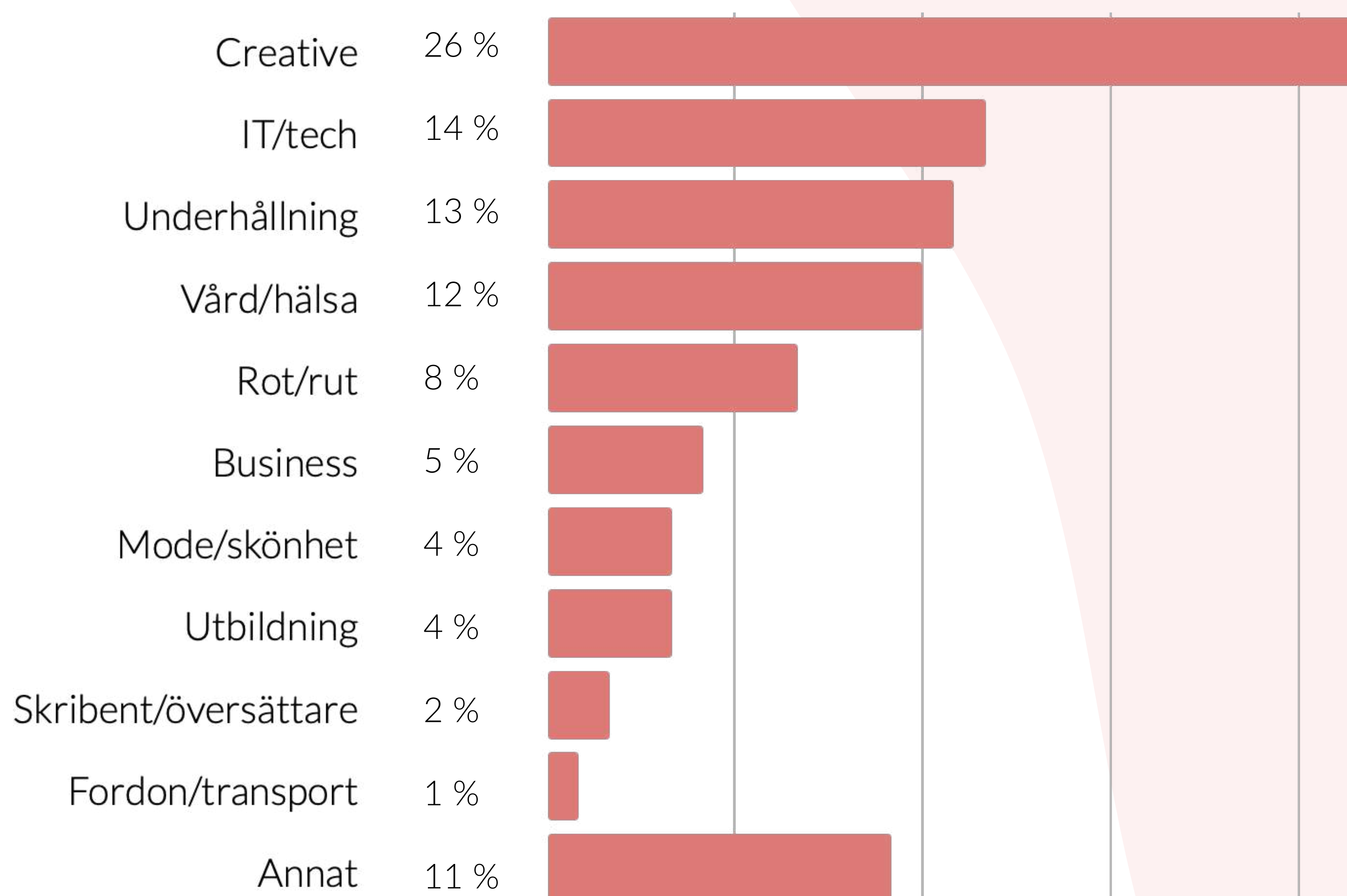
Del 2

Vad tycker frilansarna?

Om undersökningen bland frilansare

Undersökningen genomfördes genom en webbundersökning mellan den 22 juni och 8 juli 2021. Totalt genomfördes 1 052 intervjuer med svenska frilansare och konsulter över 18 år, som är egenanställda på Cool Company.

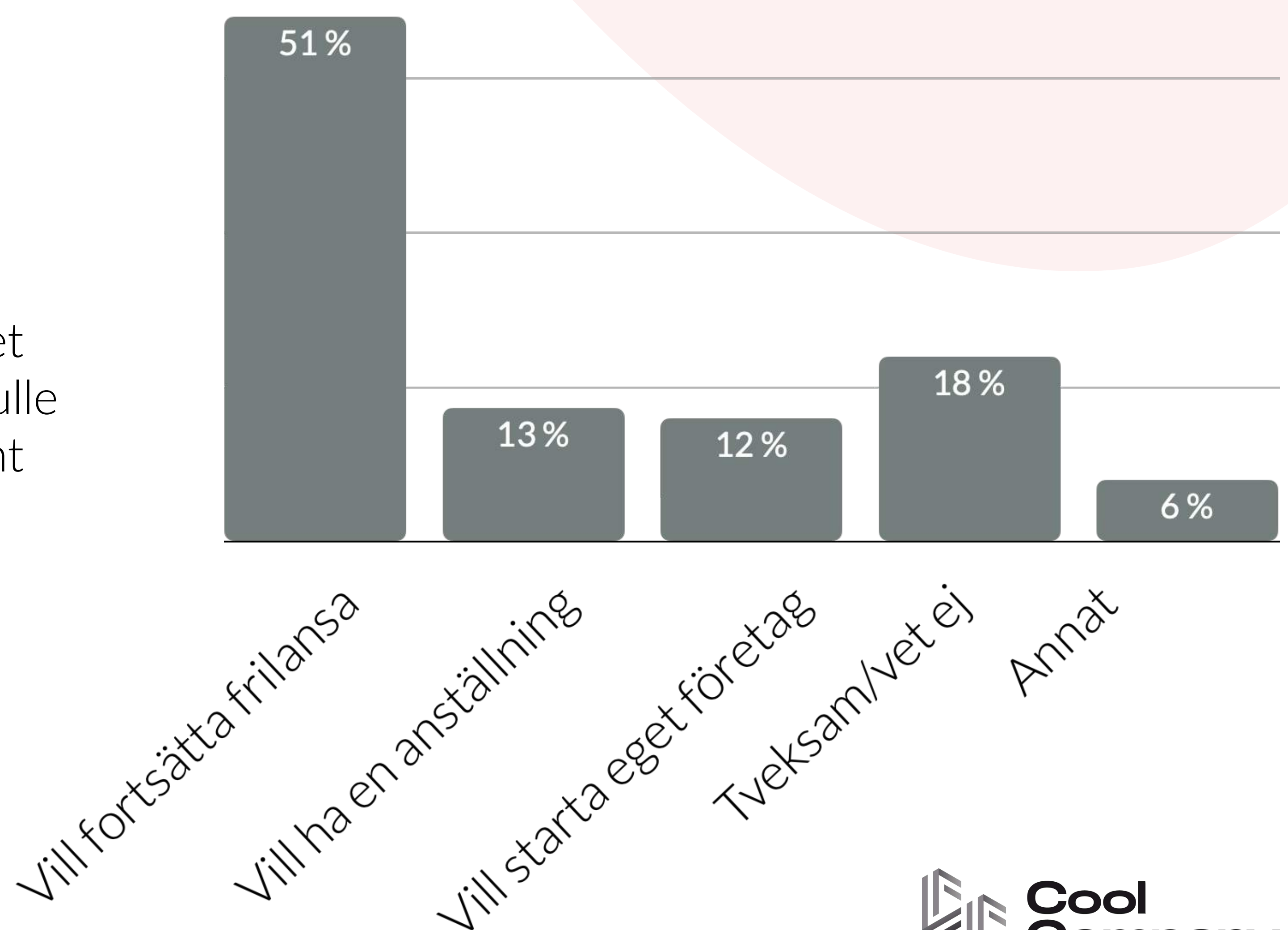
De intervjuades huvudsakliga frilansområde

Frilansandan håller i sig både i medvind och motvind

1. Hur ser du på det kommande året arbetsmässigt?

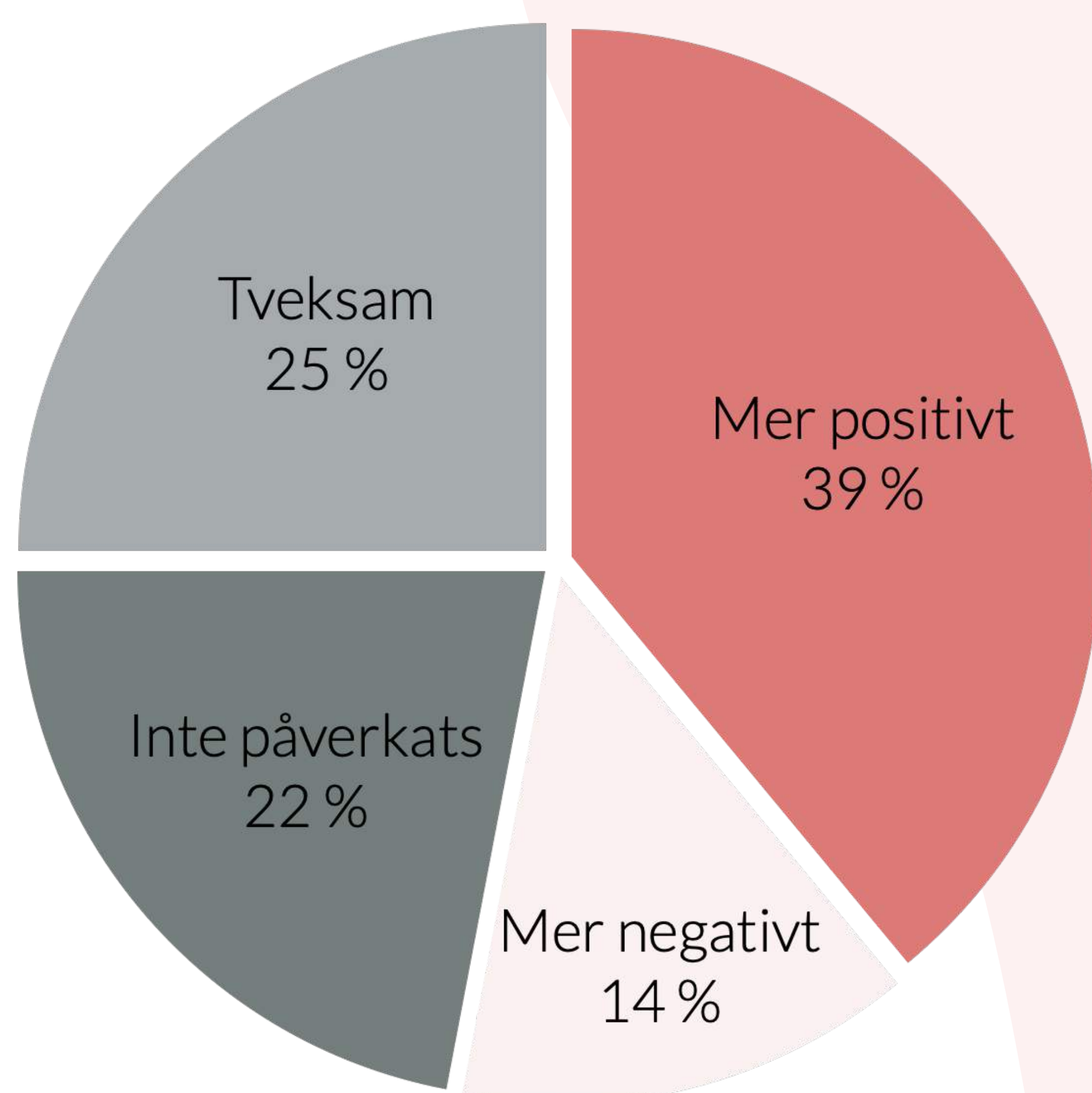
Flest svarande (51%) trivs med sin arbetssituation och vill fortsätta vara frilansare/konsult under åtminstone det kommande året. Enbart 13 procent skulle hellre vilja ha en anställning. 12 procent vill starta ett eget företag, 18 procent är tveksam/vet ej och 6 procent svarar annat.

Mer positiv inställning till frilans

2. Upplever du att andras inställning till frilans har påverkats av pandemin?

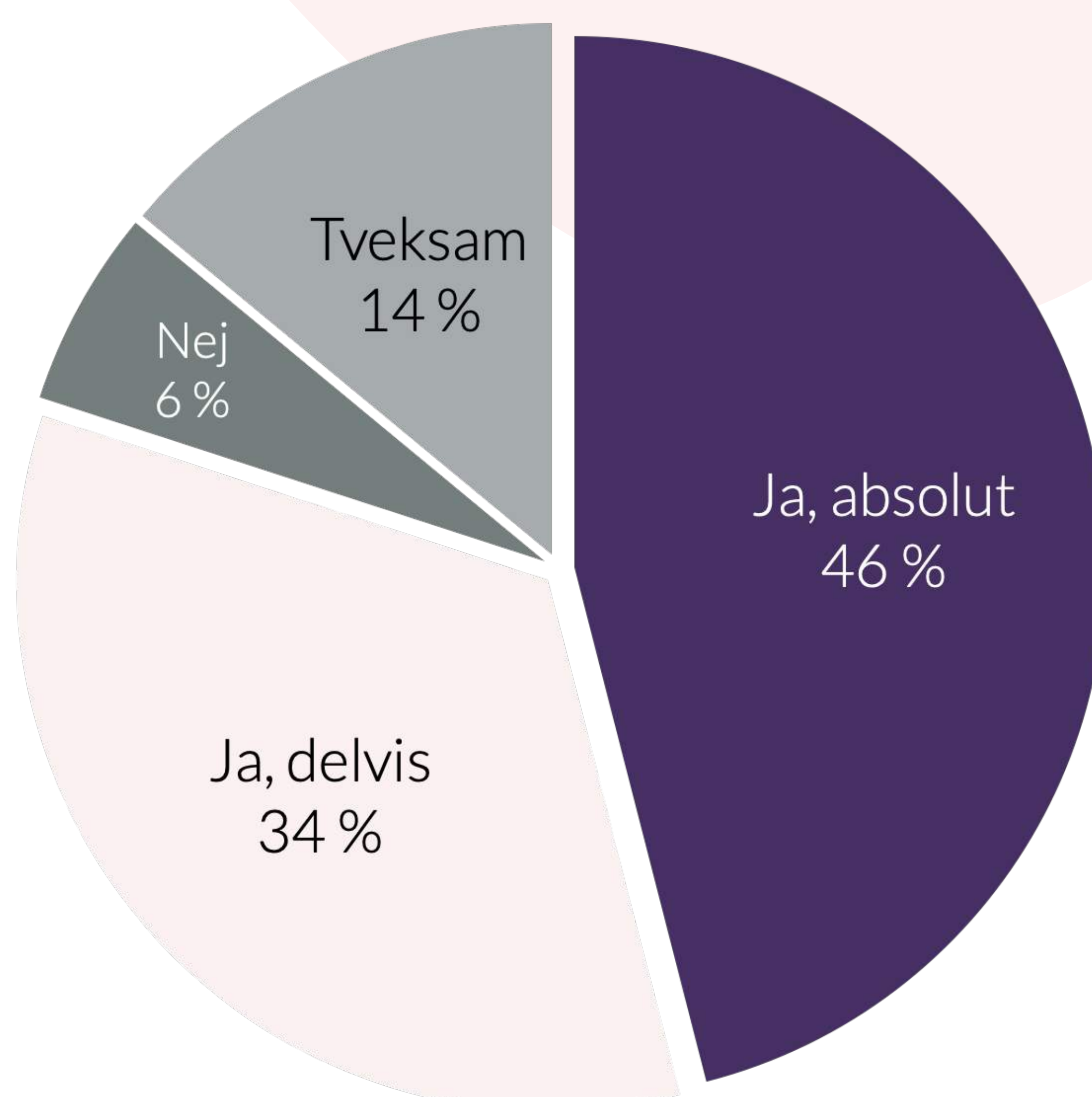
Flest svarande (39%) upplever att omvärldens inställning till frilansande har blivit mer positiv till följd av pandemin. Ungefär var fjärde (22%) av frilansarna upplever ingen påverkan, medan 14 procent uppger att andras inställning blivit mer negativ till följd av pandemin.

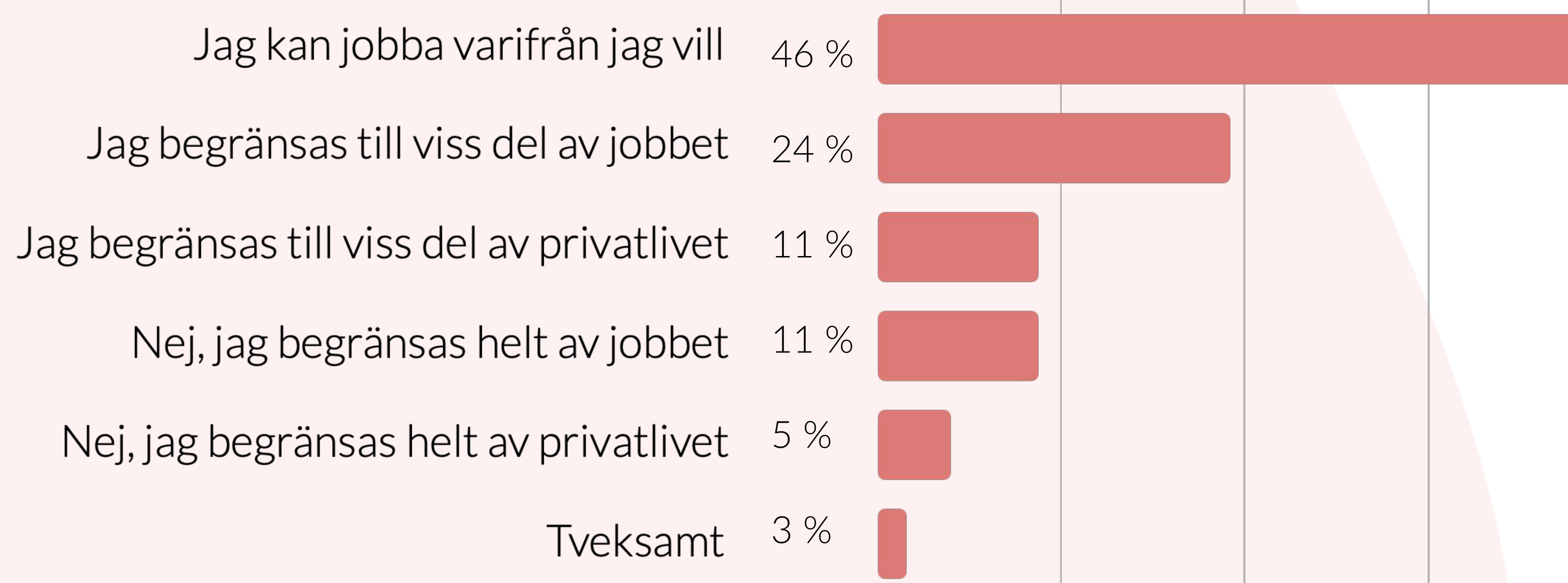
Stark tilltro till frilansbranschens roll på arbetsmarknaden.

3. Anser du att frilansande är ett bra sätt för att få fler i arbete?

En stor majoritet, 80 procent, tror på frilansande som ett sätt att få fler i arbete. Enbart sex procent av frilansarna svarar att de inte anser att frilansande är ett bra sätt för att få fler i arbete.

Varannan frilansare är geografiskt fri.

4. Kan du jobba varifrån du vill, rent geografiskt?

Nästan hälften av frilansarna (46%) upplever att de har en geografisk frihet i jobbet och kan jobba varifrån de vill, vilket oftast är tätt förknippat med just frilansare.

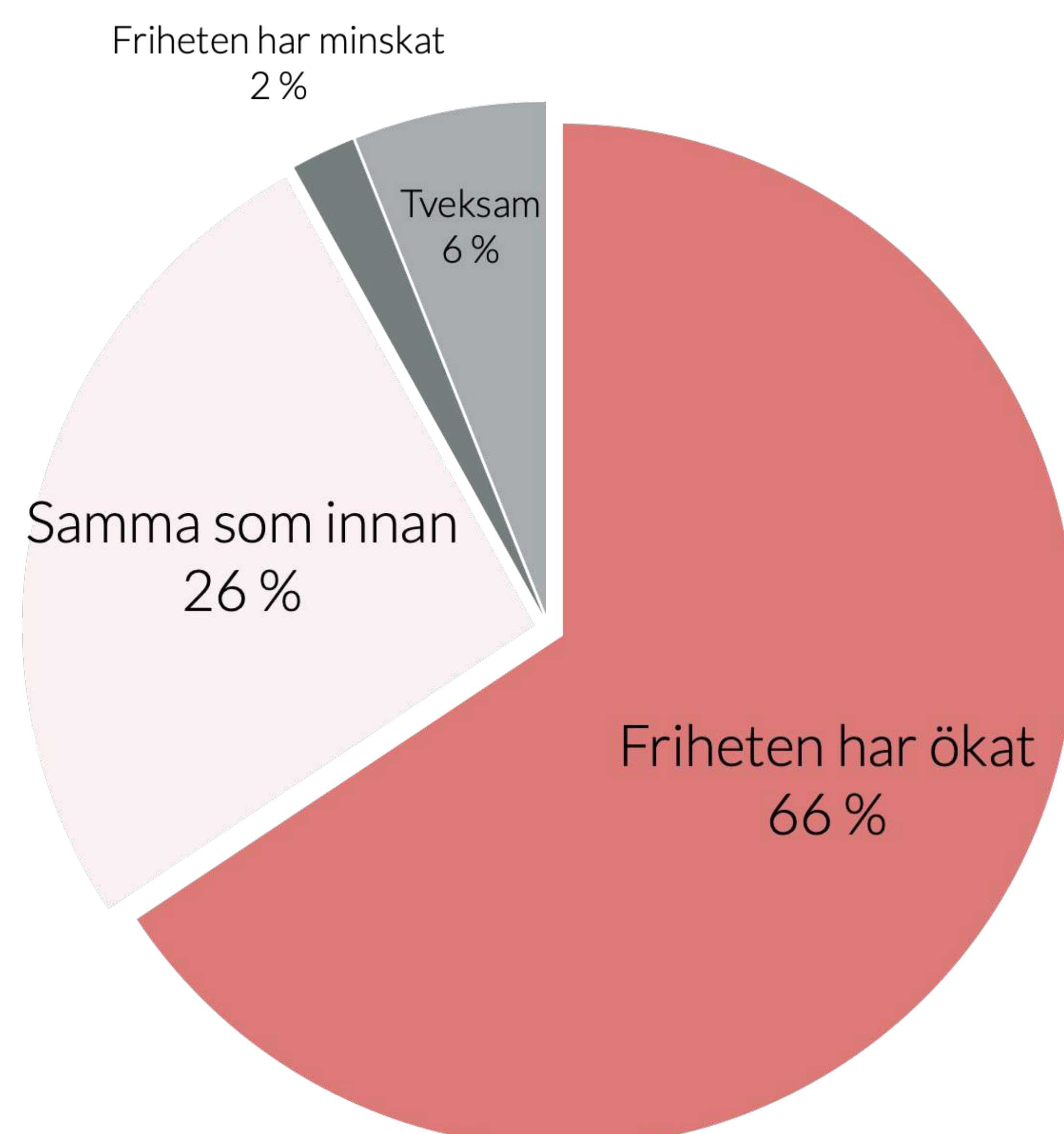
24 procent uppger att de begränsas till viss del av jobbet, och 11 procent menar att de begränsas helt av arbetet. Genomgående syns hur privatlivet sätter färre geografiska begränsningar än arbetslivet för svenska frilansare.

Pandemin har bäddat för frilansarnas frihet.

5. Upplever du en större frihet att själv påverka varifrån du arbetar framöver?

Majoriteten (66%) av svenska frilansare upplever en större frihet att själv kunna påverka varifrån man jobbar i framtiden, tack vare den digitala omställningen under pandemin.

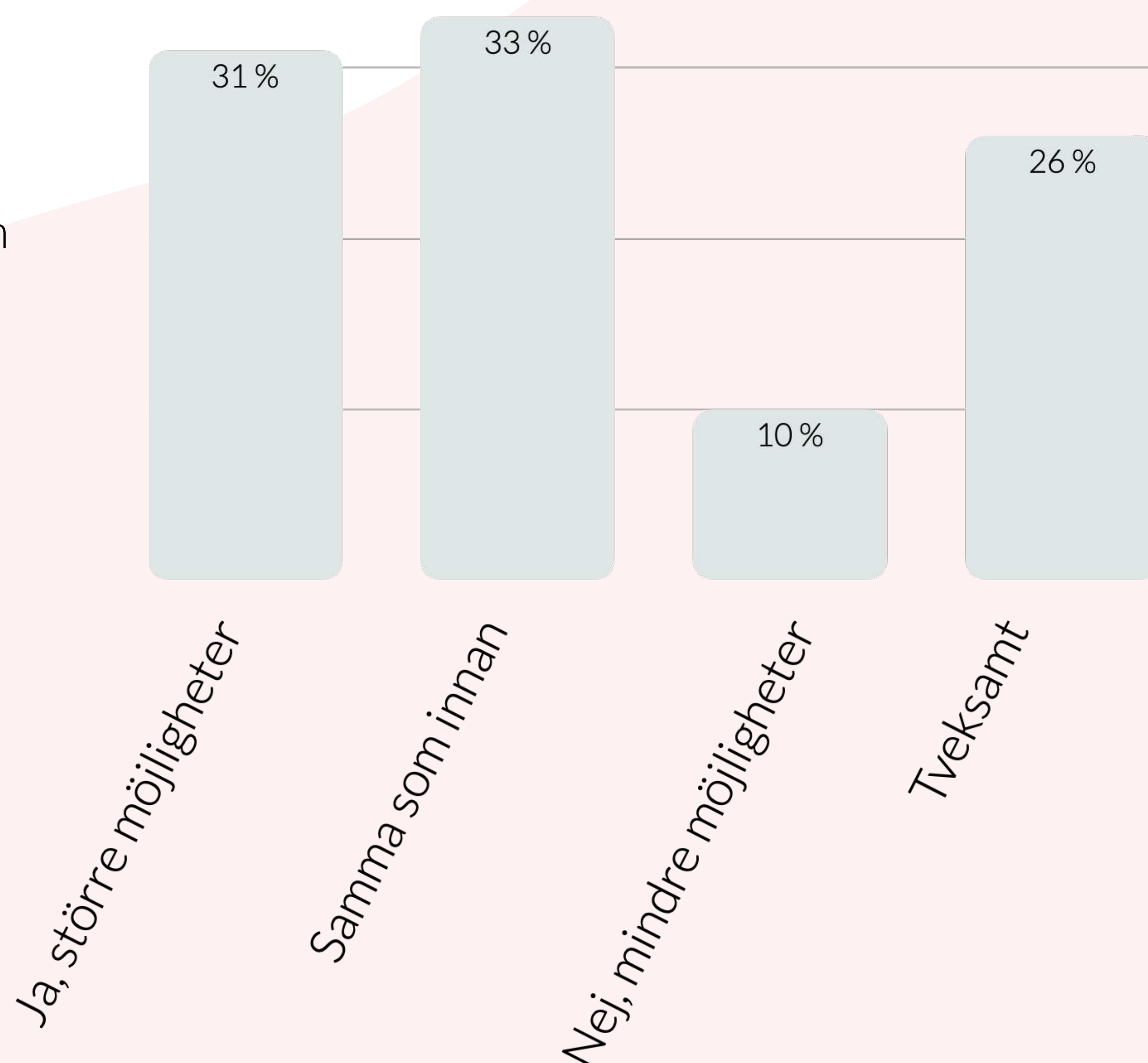
Enbart 2 procent menar att friheten minskar och var fjärde frilansare (26%) svarar att det inte är någon större skillnad från innan pandemin.

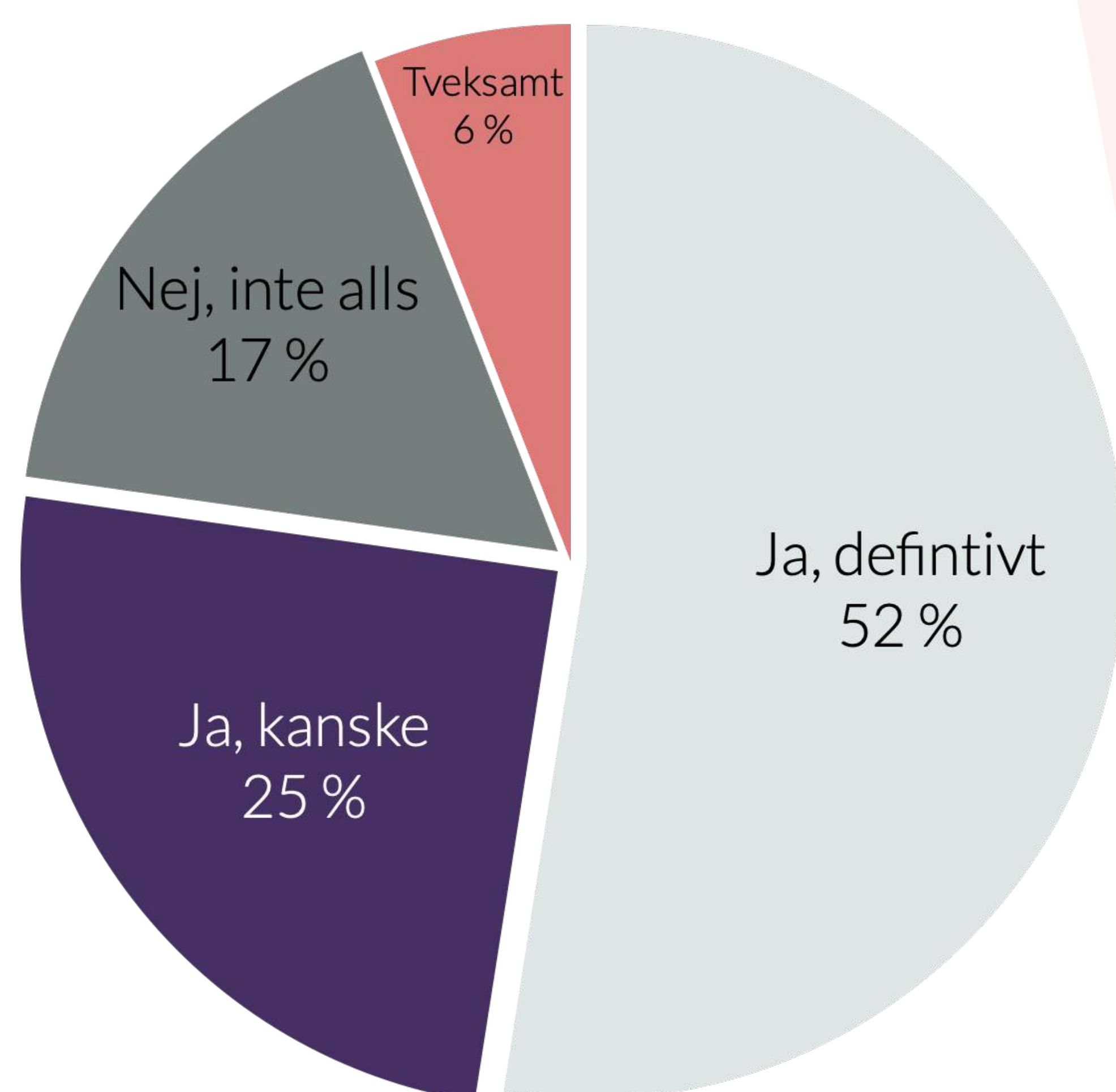
Större möjligheter att hitta uppdrag för frilansare idag.

6. Har du bättre möjligheter att hitta nya uppdrag/kunder till följd av att allt fler arbetar helt digitalt?

Var tredje frilansare (31%) ser tack vare den digitala förflyttningen större möjligheter att hitta uppdrag/kunder utan geografiska begränsningar. Flest svarande (33 %) menar att möjligheterna är samma som de var innan pandemin.

Varannan frilansare vill vara digital nomad

7. Skulle du vilja jobba på distans under en längre resa eller en flytt utomlands en period?

Varannan frilansare (52%) skulle vilja utnyttja skärmfriheten och jobba på distans under en längre resa eller under en flytt utomlands en period. 17 procent är inte sugna alls, och 25 procent svarar kanske.

Frilansandet i Sverige 2021

Så ser frilansandet ut i Sverige efter årets första sex månader har passerat.
Siffrorna är baserade på Cool Companys användarstatistik under
perioden 1 januari 2021 - 31 juni 2021

Västmanlands län har vuxit mest sedan pandemin

Precis som de flesta branscher i både Sverige och resten av världen påverkades även frilansbranschen av pandemin. Men redan nu syns hur fler än hälften av Sveriges län har återhämtat sig och till och med har ett högre antal fakturerande frilansare än innan pandemin. Störst återhämtning har Västmanlands län gjort, följt av Värmlands län och Norrbottens län.

Stockholms län som är det mest frilanstäta länet i Sverige både innan, under och nu i kölvattnet av pandemin visar också på en återhämtning, om än en försiktig sådan inledningsvis.

Frilanslänen som återhämtat sig mest sedan innan pandemin

1. Västmanlands län	36,5%
2. Värmlands län	25,5%
3. Norrbottens län	25%
4. Jämtlands län	22%
5. Blekinge län	20%
6. Gotlands län	9%
7. Kalmar län	9%
8. Kronorbergs län	7%
9. Södermanlands län	4%
10. Västra Götalands län	2%
11. Stockholms län	1,5%

Populäraste frilansbranscherna 2021

1. Design
2. Marknadsföring
3. IT/Data
4. Fotograf
5. Skribent

Flest frilansande designers i Sverige

Frilansandet i Sverige breder sakta men säkert ut sig över allt fler branscher och yrken. Det yrke som flest frilansare idag jobbar inom är design, tätt följt av marknadsföring och IT.

För funderingar eller förfrågningar, vänligen kontakta:

Matilda Konkell, Kommunikationschef Cool Company

Mail: matilda.konkell@coolcompany.se

Tel: 070-92 48 744